CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEŢEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREŞTI
4 Martie 2017

PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

CLASA a XI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

Subiectul I (24 puncte)

Diagramele climatice și imaginile de mai jos prezintă aspecte specifice tipului de mediu geografic ce caracterizează regiunile marcate, pe harta alăturată, cu literele **a** și **b**.

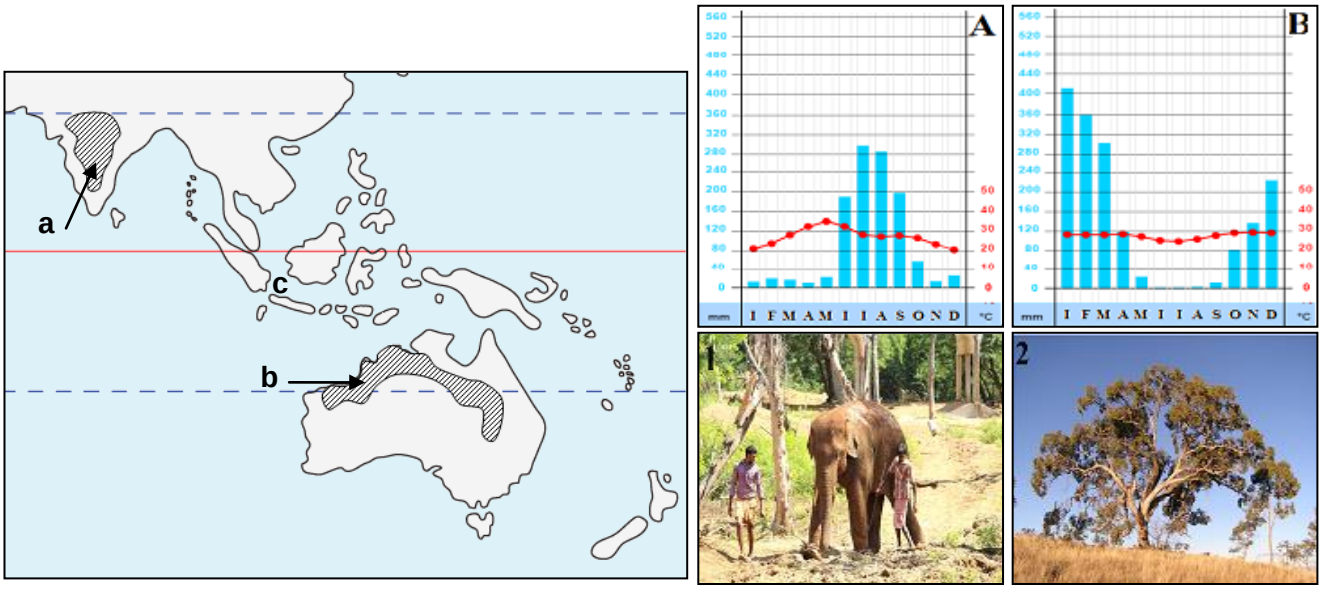

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsurile la următoarele cerințe:

1. Numiți tipul de mediu reprezentat pe hartă.
2. Realizați corelația dintre regiunile marcate, pe hartă, cu literele **a** și **b** și diagramele climatice corespunzătoare, marcate cu literele **A** și **B**.
3. Realizați corelația dintre regiunile marcate, pe hartă, cu literele **a** și **b** și imaginile corespunzătoare, marcate cu numerele **1** și **2**.
4. Numiți tipul de climă specific acestui mediu geografic, precizând și cauza/factorul care explică aspectul diferit al celor două diagrame climatice.
5. Menționați trei transformări ale acestui mediu cauzate de intervenția umană.
6. Pentru regiunea marcată, pe hartă, cu litera **b** precizați:
   a. numele unui arbore frecvent întâlnit în acest tip de mediu, ale cărui semințe rezistă la foc, iar frunzele sunt toxice, nefiind consumate de animale;
   b. două hazarde biologice care afectează vegetația din acest tip de mediu, menționând pentru fiecare hazard și câte un factor care-l declanșează.
7. Pentru mediul marin/oceanic notat pe hartă cu litera **c** precizați:
   a. denumirea subtipului de mediu de viață desfășurat în stratul de apă de la suprafața mării și doi factori geoecologici care explică prezența viețuitoarelor în acest strat;
   b. denumirea subtipului de mediu de viață situat la adâncimi mai mari de 100 m și trei caracteristici ale acestuia;
   c. două forme de intervenție umană în zona litorală.

24 puncte

Subiectul II (15 puncte)

Pe baza textului de mai jos scrieți, pe foaia de concurs, răspunsurile la următoarele cerințe:

,,Infrastructura informațională pe care este construită (…), cu fluxurile ei financiare, de producție, comerciale, de comunicație, a crescut simultan și câmpul lărgit al experiențelor noastre de viață, formative pentru identitatea individuală". (Mircea Malița, *Polarități concordante*)

a. Precizaţi denumirea procesului la care face referire citatul de mai sus.
b. Enumeraţi trei domenii majore în care se manifestă procesul identificat la punctul **a**.
c. Menționați trei tehnici/tehnologii noi cu dezvoltare vertiginoasă, care tind să înlocuiască mijloacele clasice de telecomunicații.
d. Prezentați două forme de comerț dezvoltate în secolul al XXI-lea, în legătură cu procesul la care se face referire în text.
e. Precizați două elemente de legătură între cultură și procesul identificat la punctul **a**.
f. Prezentați două argumente pentru care terorismul reprezintă o reacție la procesul identificat la punctul a.

15 puncte

Subiectul III (16 puncte)

Imaginea alăturată este simbolul unui bloc regional apărut, ca o necesitate, după al doilea război mondial.

Scrieți pe foaia de concurs:
1. Documentul constitutiv al apariției acestui bloc regional și anul în care este semnat acesta.
2. Cele două resurse de subsol care au "**generat**" formarea acestui bloc regional.
3. Denumirile succesive ale acestui bloc regional de la înființare până în prezent.
4. O semnificație a simbolisticii drapelului acestei grupării regionale.
5. Două instituții ale acestei grupări și orașele în care acestea își desfășoară activitatea.
6. Două avantaje ale apartenenței unor state la acest bloc regional.
7. O posibilă amenințare pentru această grupare generată de "fenomenul Brexit".

16 puncte

Subiectul IV (15 puncte)

De-a lungul timpului lemnul a fost cea mai utilizată resursă. Reprezentările din imaginea alăturată ilustrează evoluția exploatării acestei resurse naturale pe teritoriul României.

Scrieți pe foaia de concurs:
1. o cauză care a determinat ponderea ridicată a fondului forestier în sec. **I**;
2. o cauză a diminuării suprafeței forestiere pentru fiecare dintre reprezentările notate cu literele **b** și **d**;
3. două consecințe ale diminuării suprafețelor forestiere în arealul dealurilor subcarpatice;
4. două specii de arbori specifici etajului nemoral;
5. două forme de ocrotire a ecosistemului forestier;
6. trei funcții ale pădurii pentru care acest ecosistem ar trebui protejat și extins;
7. un principiu de gestionare durabilă a pădurilor.

15 puncte

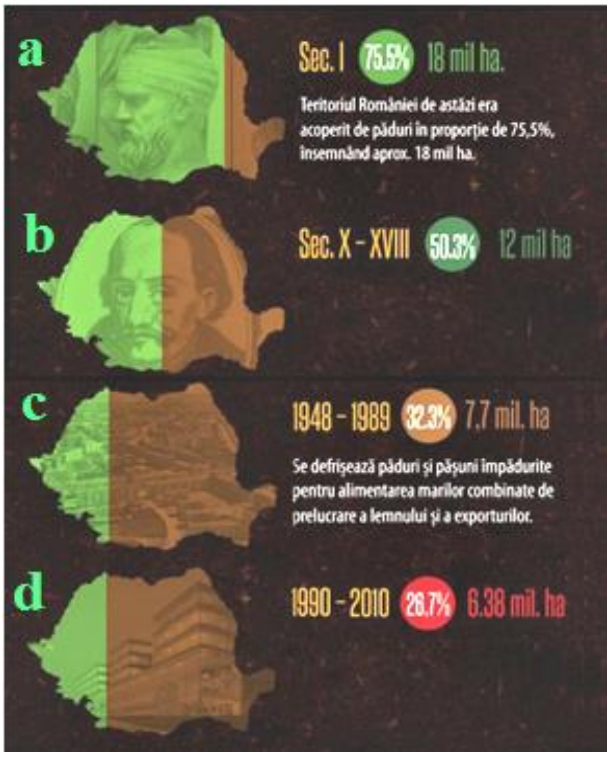

Subiectul V (20 puncte)

În imaginea de mai jos este reprezentată distribuția emisiilor de dioxid de carbon la nivel mondial (2014).

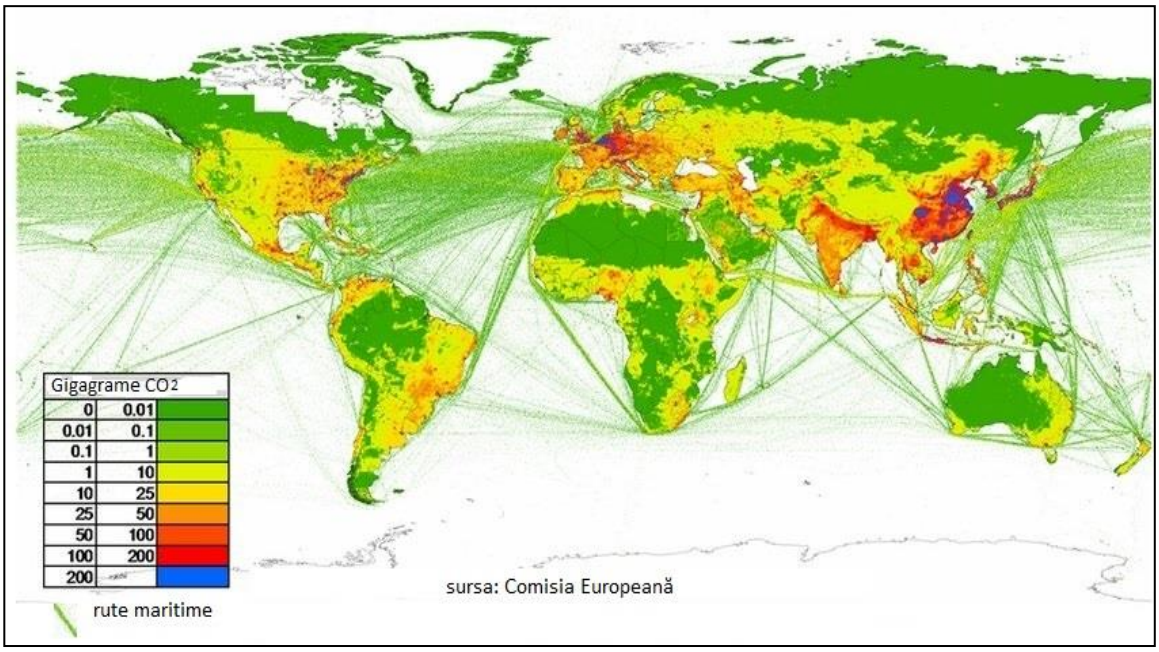

,,*Înregistrările meteorologice arată o încălzire a Terrei cu aproximativ 0,5°C în ultimul secol, iar concentrația atmosferică a anumitor gaze de seră a crescut exponențial, îndeosebi ca rezultat al activității antropice*".

Pe baza hărții și a textului de mai sus, scrieți pe foaia de concurs:

a. două gaze cu efect de seră prezente în atmosfera terestră;
b. două efecte pozitive ale prezenței dioxidului de carbon în atmosferă;
c. două efecte negative ale creșterii cantității de dioxid de carbon din atmosferă;
d. o utilizare a dioxidului de carbon de către societatea umană;
e. două surse de poluare care determină creșterea continuă a cantităților de dioxid de carbon din atmosferă;
f. numele a trei state cu regiuni în care cantitatea de dioxid de carbon emanată depășește 200 gigagrame pe unitate;
g. doi factori care determină cantitățile reduse de dioxid de carbon emise în zonele tropical-aride;
h. doi factori care determină cantitățile mari de dioxid de carbon existente în apele marine pe direcția rutelor maritime.

20 puncte

CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE,
ETAPA JUDEŢEANĂ,
4 martie 2017

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

CLASA a XI - a

- **Se punctează oricare alte formulări/modalităţi de rezolvare corectă a cerinţelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.**

Subiectul I ……..……..…….……..... 24 puncte

Se acordă **24 p** pentru răspunsuri corecte, după cum urmează:

1. Se acordă **1 punct** pentru precizarea: mediul de savană;
2. Se acordă **2 puncte**, câte ***1 p*** pentru fiecare corelație corectă: a - A , b – B;
3. Se acordă **2 puncte**, câte ***1 p*** pentru fiecare corelație corectă: a – 1, b – 2;
4. Se acordă **2 puncte**: clima subecuatorială ***(1 p)***; localizare diferită față de Ecuator/emisfere diferite latitudinal ***(1 p)***;
5. Se acordă **3 puncte**, câte **1 p** pentru oricare trei răspunsuri corecte: culturi agricole/păşunatul/ exploatarea resurselor de subsol s.a;
6. Se acordă **5 puncte** pentru:
   a. **1 p** - eucaliptul;
   b. **4 puncte**, câte ***2 p*** pentru fiecare hazard corect precizat: incendii naturale-descărcări electrice /valori ridicate ale temperaturii, s.a /invazii de lăcuste- perioade de secetă s.a /invazii de rozătoare-producții mari de cereale s.a;
7. Se acordă **9 puncte** astfel:
   a. **3 puncte**, câte ***1 p*** pentru fiecare precizare corectă: mediul oceanic pelagic, orizont de apă în care pătrunde lumina, bine oxigenat datorită valurilor ș.a.;
   b. **4 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare precizare corectă: mediu oceanic abisal; afotic (lipsa luminii), salinitate și presiune ridicată, temperaturi tot mai scăzute în raport cu adâncimea;
   c. **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare formă corect precizată: exploatări de petrol și gaze, activități portuare, activități turistice s.a..

Total Subiectul I (1+2+3+4+5+6+7) = 24 puncte

Subiectul II ……..……..…….……..... 15 puncte

   a. Se acordă **1 punct** pentru: globalizare;
   b. Se acordă **3 puncte**, câte ***1 p*** pentru oricare trei răspunsuri corecte: concepții, mentalități, religii, organizarea internă a societății, tradiții, limba vorbită și predispoziția la inovație ș.a.;
   c. Se acordă **3 puncte,** câte ***1 p*** pentru oricare trei răspunsuri corecte: telefonia mobilă, radiofonia, telegrafia, televiziunea prin cablu și digitală, internetul;
   d. Se acordă **2 puncte,** câte ***1 p*** pentru oricare două răspunsuri corecte: comerțul interior, comerțul exterior, comerțul electronic, fluxurile de capital sub formă instituționalizată sau la nivel uman individual;
   e. Se acordă **2 puncte,** câte ***1 p*** pentru oricare două răspunsuri corecte: colonizarea masivă a planetei și apariția a peste 150 de state noi, tehnologia informațională care a permis relevarea diversității culturale;
   f. Se acordă **4 puncte,** câte ***2 p*** pentru oricare două răspunsuri corecte: pericolul dispariției identității naționale, fundamentalismul religios, ș.a.

Total Subiectul II (a+b+c+d+e+f)= 15 puncte

Subiectul III ……..……..……..……..…… 16 puncte

1. Se acordă **2 puncte** pentru precizările: Tratatul de la Roma (***1p***), anul 1957 (***1p***);
2. Se acordă **2 puncte**, câte ***1p*** pentru precizările: cărbune și minereuri de fier/oțel;
3. Se acordă **3 puncte** câte ***1p*** pentru pentru fiecare denumire: Comunitatea Economică a Cărbunelui și Oțelului (C.E.C.O.), Comunitatea Economică Europeană (C.E.E.) și Uniunea Europeană (U.E.);
4. Se acordă **1 punct** pentru explicația corectă: cifra 12 corespunzătoare numărului neschimbabil de stele este semn al ordinii cosmice, unitatea, perefecțiunea, armonia perfectă ș.a.;
5. Se acordă **4 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare precizare: Comisia Europeană - la Bruxelles, Curtea de Justiție - la Luxemburg ș.a.;
6. Se acordă **2 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare avantaj prezentat: libera circulație în spațiul european, cooperare economică, îmbunătățirea educației, sănătății și securității pe continent, ș.a.;
7. Se acordă **2 puncte** pentru oricare răspuns corect: reducerea libertății de mișcare, schimbări de context social și economic, recrudescența curentelor naționaliste și faliilor identitare rasiale, etnice și religioase ș.a..

Total Subiectul III (1+2+3+4+5+6+7) = 16 puncte

Subiectul IV ……..……..……..……..…… 15 puncte

1. Se acordă **2 puncte** pentru precizarea unei cauze: număr mic de locuitori raportat la suprafață, exploatarea redusă a resurselor de subsol, ș.a.;
2. Se acordă **2 puncte** pentru oricare precizare: schimbarea legislației privind proprietatea, despăduriri și desțeleniri abuzive ș.a.;
3. Se acordă **2 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare enunț corect: apariția/instalarea alunecărilor de teren, alterarea fertilității solului prin pierderea nutrienților, degradarea terenurilor agricole, schimbări temporare în habitatul faunei, întreruperea circuitului carbonului în natură, schimbări climatice ș.a.;
4. Se acordă **2 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare specie corect menționată: brad, molid, pin, ș.a.;
5. Se acordă **2 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare formă de ocrotire a ecosistemului forestier: rezervații naturale, științifice, parcuri naturale, naționale, ș.a.;
6. Se acordă **3 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare funcție: ecologică, reglează raportul între dioxidul de carbon și oxigen, de agrement și economică, moderarea fenomenelor negative de mediu, ș.a.;
7. Se acordă **2 puncte** pentru precizarea oricărui principiu de gestionare durabilă a pădurilor: respectarea legislației în domeniu, o educație specifică la nivel național, crearea de areale protejate, aplicarea unui management axat pe reîmpăduriri, schimbarea modelului de consum al produselor care se bazează pe masa lemnoasă, trecerea la alte surse regenerabile de energie.

Total Subiectul IV (1+2+3+4+5+6+7) = 15 puncte

Subiectul V ……..……..……..……..…… 20 puncte

a. Se acordă **2 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare gaz cu efect de seră: monoxid de carbon, metan, vapori de apă, ozon ș.a.;

b. Se acordă **2 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare efect solicitat: încălzirea atmosferei, fixarea carbonului de către plante prin procesul de fotosinteză, formarea depozitelor de cărbune, formarea rocilor sedimentare carbonatice etc.;

c. Se acordă **2 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare efect solicitat: încălzirea globală, creșterea ph-ului apelor, dereglarea circuitului natural al carbonului, afecțiuni pulmonare ale populației etc.;

d. Se acordă **1 punct** pentru menționarea unei utilizări a dioxidului de carbon de către societatea umană: fabricarea sodei calcinate, fabricarea băuturilor carbogazoase, stingerea incendiilor, fabricarea gheții carbonice etc.;

e. Se acordă **2 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare activitate a societății umane care determină creșterea continuă a cantităților de dioxid de carbon din atmosferă: arderea combustibililor fosili pentru obținerea energiei electrice, fabricarea cimentului, transportul rutier, naval și aerian, defrișările și despăduririle etc.;

f. Se acordă **3 puncte**, câte ***1p*** pentru fiecare stat care are regiuni în care cantitatea de dioxid de carbon emanată depășește 200 gigagrame pe unitate: China, S.U.A., Japonia, Coreea de Sud, Indonezia, Germania, Olanda, Marea Britanie, Belgia;

g. Se acordă **4 puncte**, câte ***2p*** pentru fiecare factor: zonă foarte slab populată, activitatea industrială la niveluri foarte scăzute sau absentă, lipsa vegetației pe suprafețe foarte extinse etc.;

h. Se acordă **4 puncte**, câte ***2p*** pentru fiecare factor: creșterea concentrației CO_2 în atmosferă datorită traficului naval foarte intens, prin modificarea presiunii parțiale, determină creșterea cantității de CO_2 în apă și perturbarea sistemului tampon care asigură în mod normal stabilitatea concentrației ionilor de hidrogen și, deci, influențează pH-ul apei etc..

Total Subiectul V (a+b+c+d+e+f+g+h) = 20 puncte

Total Subiectul I+II+III+IV+V = 90 puncte
Din oficiu: 10 puncte
TOTAL GENERAL: 100 puncte